

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

04(512),
28 листопада – 4 грудня 2016 г.

БЕЗ ПРАВА
ГОЛОСУ

стор 3

У БОРГОВІЙ
ПАСТЦІ

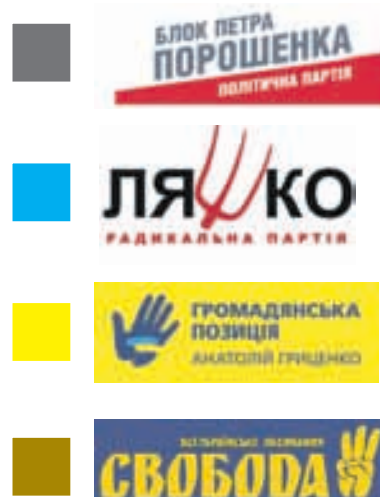
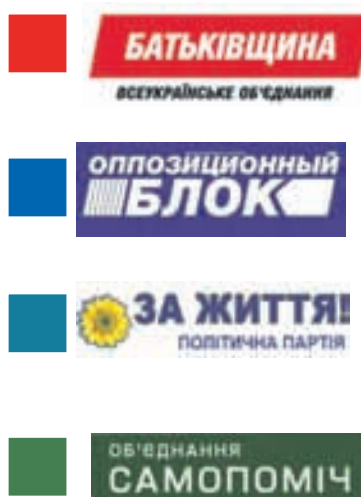
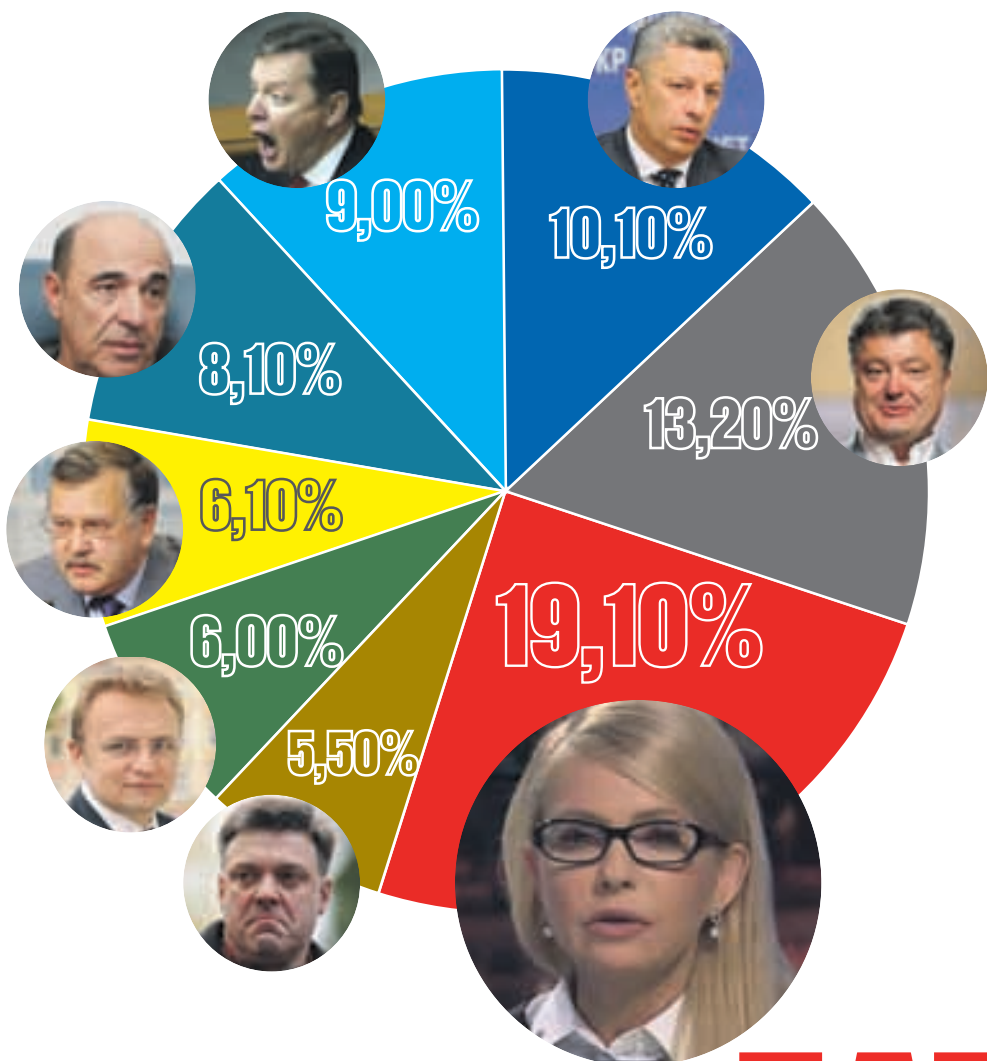

стор 4

ЄВРОПА,
ДО ЗБРОЇ!

стор 6

УКРАЇНЦІ ОБИРАЮТЬ «БАТЬКІВЩИНУ»

Де обіцяний безвіз? Де реформи за два з половиною роки президентства Петра Порошенка? Чому з корупцією не боремось? Чому війну не закінчили за лічені дні? Врешті-решт чому народ доводять до зубожіння? Надто багато питань нині люди ставлять перед владою. Тож зовсім не дивно, що 83,5% українців загалом негативно оцінюють «усе, що зараз відбувається в країні». Саме такі дані всеукраїнського опитування громадської думки, яке провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Методом особистого інтерв'ю оброблено відповіді 2039 респондентів, що мешкають у 110 населених пунктах усіх регіонів України (крім АР Крим). У Луганській і Донецькій областях опитування відбувалося лише на підконтрольній Україні території.

СТОМЛЕНІ ВЛАДОЮ

Лише 0,8% населення задовольняє нинішній стан речей, а 82,4% українців оцінюють поточну соціально-економічну ситуацію як «погану». Головною причиною цього є коруп-

ція у вищих ешелонах влади — так вважають 66% опитаних. Друга причина — воєнні дії на сході України (40,5%). Третя — безпорадність та непрофесіоналізм чинної виконавчої влади (33,6%). Четвертий чинник — неспроможність Верховної Ради ухвалювати потрібні країні закони (25,8%).

Також респондентам запропонували відповісти на запитання: «На вашу думку, президент України веде країну в правильному чи неправильному напрямі?». Результати отримали такі: безпомилний шлях — 13,9%, хибний — 68,5%. При цьому українці сумніваються, що чинний глава держави зможе вивести країну з кризи — 69,9%. Вірять у його сили 14,1% опитуваних. Водночас 68,1% опитуваних вважають, що Порошенко не спроможний закінчити війну. А 16,4% все ж сподіваються, що президентові це вдасться.

Проте 63% респондентів наголошують на тому, що необхідне повне перезаван-

таження влади, включно з президентом, урядом, парламентом, судами та силовими органами. Не погоджуються із цією думкою 17,9% громадян.

Разом із тим 83,5% в принципі негативно оцінюють все, що нині відбувається в країні. Позитивно реагують на українські реалії лише 5,3% опитаних.

Далі було запропоноване ще одне питання: «Що, на вашу думку, краще: терпіти все, що нині відбувається в країні, заради збереження спокою, чи вийти на вулицю з протестом?». 55,8% громадян віддають перевагу вуличним протестам, 15,6% згодні терпіти. Однак особисто взяти участь у акціях спротиву діям чинної влади можуть 39,6% українців, 46,1% не готові до цього.

В особистих інтерв'ю респондентів запитали, чи важливе для них запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом. Схвально відповіли 40,1%,

а от 52% опитаних не переймаються цією темою!

Наступне питання: «Ви вірите чи не вірите в те, що обіцяне урядом дворазове підвищення рівня мінімальної зарплатні сприятиме відчутному зростанню особисто ваших доходів?». «Так» відповіли 12,9%, «ні» — 75%!

Наступна актуальна тема — надвисокі тарифи на житлово-комунальні послуги. Тож соціологи запитали про ставлення до ідеї, запропонованої прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом, сплачувати за комуналку в розстрочку. Позитивно цю ініціативу сприйняли 22% українців, негативно — 54,2%. Водночас 65,4% респондентів вважають, що субсидії є перерозподілом державних коштів на користь олігархів. Проте 11,7% громадян не погоджуються з такою думкою. Загалом же з'ясувалося, що 41,2% опитуваних не отримують субсидій.

(Закінчення на стор. 2)

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
2 грн 30 коп.

Українці обирають «БАТЬКІВЩИНУ»

(Закінчення. Початок на стор. 1)

ЕЛЕКТОРАЛЬНІ ПРИСТРАСТІ

Українці запитали, за які політичні сили вони б віддали свої голоси, якби вибори до Верховної Ради відбулися в середині листопада. Отож якби ті, хто не визначився, кого підтримувати, за звичаєм не прийшли на виборчі дільниці, участь у голосуванні взяли б близько 44% усіх виборців.

Лідером електоральних симпатій є партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» — за неї

Усі ці показники є найближчими до можливих результатів волевиявлення.

Цікаво, що в опитуванні окремо фігурували партії «Удар» (2,4%) та політична сила прем'єр-міністра Володимира Гройсмана (2,3%).

«Хоча нині Кличко і Гройсман асоціюються з командою президента, але, з огляду на намагання цих політиків демонструвати самостійність і навіть певну невдоволеність своїм становищем у пропрезидентській силі, у разі проведення виборів вони можуть спробувати самостійно балотува-

Юрій Бойко — 9,4%; Олег Ляшко — 9,4%; Андрій Садовий — 7,2%; Олег Тягнибок — 4,5%; Дмитро Ярош — 3,1%.

Респондентам поставили запитання: якби в другий тур виборів президента України вийшли Петро Порошенко і Юлія Тимошенко, за кого б із цих кандидатів ви проголосували? Відповіді розподілилися так: 23,8% — за Юлію Тимошенко та 17% — за Петра Порошенка.

Загалом оприлюднені результати опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології, свідчать про значне

82,4% УКРАЇНЦІВ ОЦІНЮЮТЬ ПОТОЧНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ СИТУАЦІЮ ЯК «ПОГАНУ». ГОЛОВНОЮ ПРИЧИНОЮ ЦЬОГО Є КОРУПЦІЯ У ВИЩИХ ЕШЕЛОНАХ ВЛАДИ — ТАК ВВАЖАЮТЬ 66% ОПИТАНИХ

проголосували б 19,1% громадян. (До речі, лише за два місяці рейтинг цієї політсили зріс на 3,7%.) На другому місці розташувалася партія «Блок Петра Порошенка» з 13,2% голосів (втратила за два місяці 1,3%). Третє місце посів «Опозиційний блок» — 10,1% (втрата 3%).

Також до парламенту потрапляють такі політичні сили: Радикальна партія Олега Ляшка — 9% (мінус 0,6%); партія «За життя» — 8,1% (вперше в рейтингу); партія «Громадянська позиція» — 6,1% (плюс 0,1%); Об'єднання «Самопоміч» — 6% (мінус 4,3%); Всеукраїнське об'єднання «Свобода» — 5,5% (плюс 1,6%). Інші політгравці не подолали п'ятивідсоткового прохідного бар'єру.

До речі, рівень підтримки партії «Народний фронт» — однієї з учасниць так званої парламентської коаліції — нині становить 0,9%! А це фактично межі статистичної похибки!

тися до парламенту. Тим більше, що за плечима мера Києва є досвід партії «УДАР», а в прем'єра — партії «Совість України» і «Вінницька європейська стратегія». Остання, до речі, на нещодавніх місцевих виборах здобула у Вінниці значно більше голосів, ніж БПП, — пояснює генеральний директор КМІС Володимир Паніотто.

Водночас респонденти відповіли на питання, за кого б вони проголосували на президентських виборах, якби такі відбулися в середині листопада. Отож якщо б ті, хто не визначився, не прийшли, участь у волевиявленні взяли б близько 47% усіх виборців.

Перше місце в рейтингу посіла лідер ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко, за яку готові проголосувати 21,3% громадян. На другому місці опинився чинний президент Петро Порошенко, набравши 18,5% голосів. Далі розташувалися: Вадим Рабінович — 11,7%; Анатолій Гриценко — 10,5%;

розчарування українців у нинішній владі. Респонденти воліли б навіть повного перезавантаження усіх глорів влади.

І наразі привід для оголошення дочасних парламентських виборів є, адже досі невідомо, чи існує у Верховній Раді коаліція. За понад півроку громадянам так і не показали списку депутатів, які входять до більшості.

Однак влада всіляко заперечує можливість проведення позачергового волевиявлення. Один із аргументів — гіпотетичний реванш проросійських сил. Та результати соціологічного дослідження лише підтверджують хибність таких тверджень. Тим часом затягування виборів може зіграти злий жарт із самою владою: рейтинг президента Петра Порошенка й надалі знижуватиметься. А підконтрольний йому БПП може спіткати доля «Народного фронту».

Яна ДЖУНГАРОВА

КОМЕНТАРІ ЕКСПЕРТІВ

Влада прогнала змагання

Борис БЕСПАЛИЙ,
політолог:

«Рейтинг «Батьківщини» зростає, адже підтвердилася правильність стратегії цієї політичної сили. Мабуть, лишень у цій партії пам'ятають, що ми живемо не в банановій республіці. Адже наразі йдеться уже навіть не про надвисокі тарифи, а про виживання людей. Тож я прогножую, що в майбутньому народна підтримка «Батьківщини» буде ще більшою.

З іншого боку, українці й далі розчаровуються у владі. Слів чимало, а справ катма. Можна перефразувати на сучасний лад старий радянський анекдот: якщо холодильник підключити до телевізора, то він стане заповненим. Нині це звучить так: можна під'єднатися до сайту президента і там дізнатися, як гарно нам живеться. Насправді ж війна не закінчується, реформ немає... Якщо так і далі триватиме, то розчарування буде посилюватися, а рейтинг влади падати.

До речі, те, що команда Януковича нині спокійно працює у парламенті, теж відгукнеться владі. Я маю на увазі «Опозиційний блок», який є в опозиції до України.

Наразі можна сказати, що ситуація поляризована: є команда Тимошенко і команда Порошенка. Все

інше відійшло на маргінес. Нові політичні проекти або кволі, або технічні.

Рейтинг інших політсил, присутніх у парламенті, теж падає, що й не дивно. У «Самопоміч», з доволі значним кредитом народної довіри, справді був шанс. Там багато цікавих людей. Але, так би мовити, розумом вони розуміють, що з цією владою їм не по дорозі, а серцем — бояться перейти в нормальну опозицію. Я розділяю особисту мужність і політичну. Так ось політично вони ніякі. Наприклад, Юлії Тимошенко вистачає і того, й іншого. Але це дуже рідкісне поєднання.

Що стосується «радикалів»... Це клоунський проект, хоч я поважаю усі професії, та хай вже мені пробачують. Ляшко — бліда копія Жириновського, яка вже остогидла. І ще: одна справа, коли клоуни веселять народ у мирний час, інша — коли точиться війна. Це безвідповідальність.

Насправді ж розрив між тим, чого хоче народ, і як діє влада — це вже підстава для проведення позачергових парламентських виборів. І я думаю, що чим швидше влада з цим погодиться, тим із меншими втратами вона піде. А вона піде все одно!»

Олесь ДОНІЙ,
президент громадської організації
«Центр досліджень політичних цінностей»:

«Після оприлюднення рейтингу КМІСу ми побачили, як підконтрольні Адміністрації президента політичні експерти намагалися дискредитувати це соціопитування і загалом соціологію. Адже оприлюднена інформація була не на користь Банкової. На жаль, контроль АП над Інтернетом та експертним середовищем колапсальний. Тому й були кинуті всі сили на дискредитацію опитування.

Насправді ж генеральний директор Київського міжнародного інституту соціології, професор кафедри НаУКМА Володимир Паніотто — людина, яка дбає про своє ім'я. А сам КМІС — інститут із найвищим рейтингом у соціологічній галузі.

Щодо результатів. Нині збільшується розрив між «Батьківщиною» та БПП. Чесно кажучи, такі тенденції мали б постати вже давно. Чому так довго населення розбиралося у БПП і власне в Порошенкові? Питання риторичне. Але українці й раніше відзначалися аномальною нерозбірливістю. Добре хоч нині вже приходиться розуміння того, чим є ця влада, яка доводить людей до злиднів (бо ж бідними легше маніпулювати, керувати). І логічно, що за такого розчарування голоси переходять до тієї політичної сили, яка переймається питанням добробуту населення. Тарифи, маніпуляції у банківській сфері та багато інших питань піднімає саме «Батьківщина» та її лідер Юлія Тимошенко.

Та влада, яка буцімто на словах проукраїнська, але насправді під-

грає Путіну, змагається з патріотичною опозицією. Тож загалом останній рейтинг КМІСу демонструє дуже позитивну тенденцію.

Водночас є і погана тенденція. Ми бачимо, що проти тих політиків та політичних сил, які нарощують свій рейтинг, піднімають хвилю чорного піару. Це цілеспрямовані спроби дискредитувати, зганьбити будького, хто небезпечний особисто для Петра Порошенка. Зараз це стосується, зокрема, Юлії Тимошенко. Це просто треба розуміти.

Що стосується просідання рейтингу «Самопоміч». По цій політсилі також був нанесений удар із АП, пов'язаний із так званім сміттєвим скандалом. Та тут питання до самої партії, рейтинг якої не повинен залежати від одного лідера. «Самопоміч» мусить мати активнішу позицію. Тож в принципі це навіть не провисання рейтингу, а просто здорова конкуренція у патріотичному середовищі.

Насправді ж усі три фракції, які не ввійшли до коаліції, — «Батьківщина», «Самопоміч», «Радикальна партія» — мали б співпрацювати. Але в АП зацікавлені, щоб між ними були чварки. Прикро, що на це повелось керівництво «радикалів». Хочеться вірити, що воно змінить свою позицію. Тому що найбільшу небезпеку для країни становить чинна влада. І щоб подолати цей режим, потрібна співпраця між усіма партіями патріотичної опозиції».

Попри те, що в Україні зареєстровано близько 1,7 млн внутрішньо переміщених осіб, їхня участь у місцевих виборах досі не врегульована. Тобто майже 4% українських виборців позбавлені можливості реалізувати своє право волевиявлення. Так, лише до кінця року в Україні мають відбутися 438 виборів на місцях, зокрема в об'єднаних територіальних громадах. У багатьох із них переселенці вже обжилися і планують залишатися, однак вони не можуть впливати на обрання місцевої влади.

Конституція України та міжнародні стандарти декларують для всіх громадян рівні права, зокрема виборчі. Так, керівні принципи ООН з питань переміщення осіб у межах країни, рекомендації Комітету міністрів Ради Європи, рекомендації ПАРС зобов'язують держави на законодавчому рівні гарантувати переміщеним особам їх участь у виборах, причому місцевих також.

Однак в українському законодавстві виникла правова колізія. У нормах Закону «Про тимчасово переміщених осіб» від 2014 року йдеться про необхідність забезпечення виборчого права громадян, які змушені були переселитися у зв'язку з війною на Донбасі та окупацією Криму. Зокрема, у ст. 8 закону зазначається, що внутрішньо переміщена особа (ВПО) «реалізує своє право голосу на місцевих виборах шляхом зміни місця голосування без зміни виборчої адреси».

Однак у вересні 2015 року набув чинності новий Закон України «Про місцеві вибори», у якому не передбачена можливість голосування

БЕЗ ПРАВА ГОЛОСУ

«Торік позитивні рішення суду були ухвалені лише стосовно двох переселенців — із Криму та Донбасу. Вони єдині з ВПО, кому вдалося проголосувати на місцевих виборах. Суд тоді дійшов висновку, що довідка про взяття на облік ВПО є підставою для визначення адреси громади, де проживає переселенець», — підкреслила Дурнева.

Для вирішення питання голосування переселенців на місцевих виборах було підготовлено кілька законопроектів. Зокрема, за співавторства народного депутата від «Батьківщини» Олексія Рябчина розроблений законопроект 2501а-1 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення виборчих прав внутрішньо переміщених осіб».

«Ми пропонували, щоб довідка про взяття на облік ВПО вважалася під час проведення місцевих вибо-

то нехай іде на такий крок і подає відповідну заяву. Якщо ні — нехай чекає врегулювання конфлікту на Донбасі і тоді голосує. Але в будь-якому разі у людини має бути вибір», — роз'яснює Олександр Ключев.

В одному з альтернативних законопроектів раніше пропонувалося забезпечити реалізацію права голосу ВПО шляхом «тимчасової зміни місця голосування без зміни виборчої адреси». Тобто людина повинна була звернутися до відділу соціального захисту, надати довідку ВПО.

ЯК МИ МОЖЕМО БОРОТИСЯ ЗА СЕРЦЯ ТА РОЗУМИ ЖИТЕЛІВ ДОНБАСУ Й КРИМУ, ЯКІ ВСЕ ОДНО ЗАЛИШАЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМИ, ЯКЩО ДЕРЖАВА УТИСКАЄ ПРАВА ТИХ, ХТО НЕ ЗАХОТІВ ЗАЛИШАТИСЯ В ОКУПАЦІЇ?

місцевих виборах людей, які прописані в інших регіонах, є великою проблемою. Якщо ВПО придбала житло на території певної громади чи легально його орендує, вона автоматично отримує право голосу на виборах. Тоді людина розглядається вже не як ВПО, а як представник територіальної громади. В іншому випадку ми дуже швидко надамо право голосу всім. А велика кількість переселенців у маленькому населеному пункті може суттєво позначитися на результатах голосування».

Ця думка є доволі спірною. Не дозволяти ВПО брати участь у місцевому волевиявленні — це, певно, слабка позиція держави: за три роки переселенцям не надали допомоги, на яку вони могли розраховувати, тікаючи від війни. Складається враження, що всі зусилля держави спрямовані лише на раціоналізацію виплат ВПО шляхом проведення масштабних верифікацій для пенсіонерів та малозабезпечених. Інший комплекс проблем залишається поза увагою.

«Внутрішньо переміщені особи однозначно повинні мати можливість реалізувати своє виборче право в повному обсязі, нарівні з іншими громадянами України. Це стосується і місцевих виборів, оскільки значна кількість переселенців уже не планують залишати громад, де нині проживають, а деякі з них навіть очолили органи місцевого самоврядування. Як ми можемо боротися за серця та розуми жителів Донбасу й Криму, які все одно залишаються українськими, якщо держава утискає права тих, хто не захотів залишатися в окупації? Навпаки, необхідно інтегрувати їх у громади, залучати до повноцінного соціального життя», — наголошує Олексій Рябчин.

У міжнародній практиці існують різні підходи до забезпечення виборчих прав переселенців на місцевих виборах. Наприклад, відповідно

до виборчого кодексу Грузії, внутрішньо переміщених осіб вносять до єдиного списку виборців за місцем їх фактичного проживання. У Великобританії право голосувати на місцевих виборах мають громадяни всіх країн ЄС: якщо ти живеш на цій території, платиш тут податки — можеш обирати свою владу. У Франції кілька років тому спалахнула дискусія навколо того, щоб дозволити мігрантам навіть без громадянства голосувати на місцях.

Тетяна Дурнева зазначає, що в міжнародному досвіді для вирішення цієї проблеми також враховують «ценз осілості»: щоб вважатися членом територіальної громади, людина має прожити у ній певний проміжок часу.

«Кожна країна визначає такий термін самостійно. Наприклад, на місцевих виборах у Швеції мають право голосувати громадяни Данії та Норвегії, якщо вони проживають на території Швеції протягом півроку і реєструються у податкових органах. Інші громадяни ЄС мають прожити у країні упродовж трьох років. З власного досвіду можу сказати, що розуміння місця, у якому ти замешкав, приходить через півроку. В Законі «Про свободу пересування», зокрема, сказано, що проживання до шести місяців у межах певної територіальної громади є тимчасовим», — зазначає виконавчий директор Громадського холдингу «Група впливу».

Наразі активна громадськість та експертне середовище продовжують дискусії щодо того, в який спосіб забезпечити виборчі права ВПО.

«Однак для парламентарів це питання не є актуальним. І якби ми нині винесли на розгляд Верховної Ради будь-який законопроект про надання додаткових прав ВПО, це навряд чи викликало б позитивну реакцію», — резюмує Тетяна Дурнева.

Вікторія ЧАЙКА

У ГРУЗІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ВНОСЯТЬ ДО ЄДИНОГО СПИСКУ ВИБОРЦІВ ЗА МІСЦЕМ ЇХ ФАКТИЧНОГО ПРОЖИВАННЯ. У ФРАНЦІЇ КІЛЬКА РОКІВ ТОМУ СПАЛАХНУЛА ДИСКУСІЯ НАВКОЛО ТОГО, ЩОБ ДОЗВОЛИТИ МІГРАНТАМ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ГОЛОСУВАТИ НА МІСЦЯХ

ВПО, оскільки вони перебувають за межами населеного пункту, де прописані.

Зазначимо, на парламентських виборах 2014 року внутрішньо переміщені особи змогли віддати свої голоси, однак тільки за виборчі списки партій. Тоді Центральна виборча комісія дозволила переселенцям тимчасово змінити свою виборчу адресу та голосувати за місцем фактичного проживання.

«Оскільки ЦВК не провела потужної інформаційно-просвітницької кампанії, в останніх парламентських виборах взяли участь лише близько 190 тисяч із 500 тисяч зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб», — зазначає виконавчий директор Громадського холдингу «Група впливу» Тетяна Дурнева.

Вона зазначає, що наразі єдиним механізмом захисту виборчих прав переселенців є звернення до суду.

рив документом, що посвідчує місце проживання. Виборча адреса виборця, який є вимушеним переселенцем, визначалася б за адресою його фактичного проживання, зазначеною у цій довідці. На жаль, Верховна Рада тоді не підтримала нашу ініціативу, — розповів «ВВ» Олексій Рябчин. — Разом з тим у січні 2016 року набули чинності законодавчі зміни, відповідно до яких Державна міграційна служба більше не проставляє у довідках ВПО їх місце перебування. Тож потрібна нова модель голосування на місцевих виборах, у якій будуть враховані права внутрішньо переміщених осіб. Нині ми з колегами розробляємо таку модель».

Аналітик Громадянської мережі ОПОРА Олександр Ключев додає, що сам переселенець мусить ініціювати зміну виборчої адреси.

«Автоматичний принцип тут не діє. Якщо людина вирішила, що вона проживатиме в певній громаді,

На основі цього її мали б внести до списків виборців. Однак, за словами Ключева, не був прописаний механізм фіксації місця голосування виборця, тому існував ризик, що людина могла зловживати своїм виборчим правом.

Разом з тим у Комітеті виборців України зробили гостру заяву щодо того, що правом голосувати на місцевих виборах повинні бути наділені лише представники територіальних громад.

«На місцевих виборах обираються депутати і голови місцевих рад. І ВПО, яка лише тимчасово перебуває на території цієї громади, не може за них голосувати. Так само, як не мають такого права внутрішні трудові мігранти, які приїхали до певного населеного пункту і проживають у ньому кілька місяців чи навіть років», — зазначив «ВВ» голова Комітету виборців України Олексій Кошель. — Взагалі голосування на

Наступного року світову економіку може спіткати криза, до якої, за словами експертів, Україна не готова. Три попередні роки ми «проспали» — структурні реформи в країні так і не відбулися. У 2017 році матимемо останній шанс кардинально змінити ситуацію. Інакше неминуче станемо на шлях до дефолту.

ЧИ ВИТРИМАЄМО ЕКОНОМІЧНЕ ЦУНАМІ?

Україна — одна з найбідніших країн Центральної та Східної Європи. Якщо в Угорщині у 2016 році ВВП на душу населення сягнуло 10 тис. доларів, у Румунії — 6 тис. доларів, то в Україні, як і в Молдові, — близько 2 тис. доларів.

«За 2014–2016 роки економіка України впала на 20%, причому на 17% — упродовж 2014–2015 років, — зазначає виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера Олег Устенко. — Нині ми не дотягуємо навіть до 65% ВВП 1991 року, коли почалося глибоке падіння економіки України».

Наступного року очікується 2–3% зростання ВВП.

«Але щоб економіка розвивалася і країна могла боротися з бідністю, потрібне зростання щонайменше на 5% у рік. Локомотив світової економіки, за прогнозами, рухатиметься зі швидкістю близько 4%. Наше відставання буде збільшуватися, а прірва між рівнем життя в Україні і розвинених країнах — поглиблюватися. Щоб прогресувати, треба проводити серйозні структурні реформи».

Крім того, заявлене зростання ВВП є значною мірою штучним. У розрахунку ВВП беруть до уваги також адміністративні послуги, які надає держава. А частка держави в перерозподілі бюджетних коштів почала

з України, що призведе до економічного колапсу. Ще кілька років такої економічної політики, і ми можемо перетворитися на європейську Венесуелу».

До речі, Найман звертає увагу на те, що нині гостро постає питання оновлення основних фондів ЖКГ: «Так, у нас поки працюють теплові та електростанції, ходять метро. Але в їх модернізацію потрібно вкладати величезні гроші. Сьогодні ці гроші розкрадаються, тому що рівень корупції в країні залишився таким самим, що й за Януковича. Тільки Україна стала біднішою, і основні фонди вкрай зношилися».

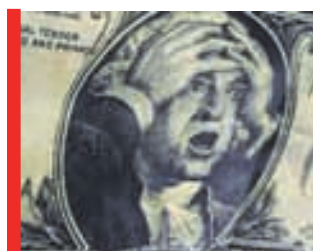
Потрібно враховувати, що на початку 2015 року Україна пережила колапс експорту, і відновити колишні обсяги поки не вдалося.

«Якщо вірити статистиці, у нас відбулася переорієнтація з російського на європейські ринки. Так, до 2014 року близько 15–17 копійок в кожній гривні, яку ми отримували від експорту, оплачували споживачі з Росії і СНД, а 12 копійок — з європейських країн. Наразі на російських споживачів припадає 5 копійок і близько 20 копійок — на європейських. Але західні ринки поки не змогли компенсувати наші втрати в РФ, і в грошовому еквіваленті ми втрачаємо мільярди доларів», — пояснює Олег Устенко.

З огляду на модель української економіки, наш стан зна-

У БОРГОВІЙ ПАСТЦІ

ЗАХІД НАСТІЛЬКИ РОЗЧАРОВАНИЙ НЕЗДАТНІСТЮ УКРАЇНИ ПРОВЕСТИ РЕФОРМИ, ЩО РІЗКО ВИМАГАТИМЕ ВІД НАС ЗАЛУЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ДОПОМОГИ. НЕ ВАРТО ТАКОЖ ВИКЛЮЧАТИ МІЖНАРОДНОГО ТРИБУНАЛУ СТОСОВНО УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

пенсія — 30 доларів? На жаль, Україна не готова до наступної хвилі світової економічної кризи, яка для нас може перетворитися на цунамі. Тому українцям і бізнесу можна порадити сформулювати якомога більше фінансових запасів», — говорить Найман.

Економіст Андрій Блінов вважає, що наступного року на світових ринках сировини спостерігатиметься висока волатильність цін.

«У першому півріччі вартість нафти може гуляти в діапазоні

вироків корумпованим чиновникам не винесли».

За словами Олега Устенка, Україна, найімовірніше, до кінця року не отримає очікуваного траншу від МВФ у розмірі 1,3 млрд доларів. Також виникають великі сумніви щодо того, чи продовжимо ми активну співпрацю з Фондом у 2017 році. А потреба в зовнішньому фінансуванні на наступний рік оцінювалася приблизно в 7–10 млрд доларів.

«Протягом першого-другого кварталів для України будуть закриті зовнішні ринки заповнення капіталу. Ми зможемо вийти на них на початку літа, але прямі іноземні інвестиції не перевищать 2–3 млрд доларів. Тобто доведеться брати гроші з золотовалютних резервів, але обсяги, якими можна користуватися, дуже обмежені. Це означає, що посилюватиметься інфляційний тиск. Але я не бачу макроекономічних підстав для різкого стрибка курсу. Однак найсумніше те, що економіка буде приречена на уповільнене зростання. Якщо структурні реформи не увійдуть в активну фазу, то ми робитимемо крок вперед, два кроки назад. Так, як це відбувалося протягом 25 років новітньої української економічної історії», — пояснює економіст.

Ерік Найман звертає увагу, що в 2018 році, згідно зі схемою реструктуризації державного боргу, Україні доведеться почати виплачувати основну частину позик. І якщо в 2017 році ситуація в Україні кардинально не зміниться, ми не потягнемо цих виплат.

«У золотовалютних резервах України наших грошей немає. Із 15,5 млрд доларів ЗВР 11,5 млрд

— це гроші МВФ, понад 4 млрд доларів — Світового банку. Ще 3 млрд — це кредитні гарантії США і 2,3 млрд доларів — кредити ЄС. За останні роки Україна примудрилася набрати стільки боргів, що в умовах відсутності реформ країна неухильно прямує до дефолту. І доведеться його оголосити вже 2018 року, якщо в 2017-му не відбудеться дерегуляції бізнесу, деофшоризації, деолігархізації, хоча ці слова, через відсутність реальних дій, уже набили оскому. Причому це буде дефолт не перед приватними власниками держборгу, а перед державними організаціями: МВФ, урядом США, урядом ЄС».

2017 рік — це останній шанс для України, бо три попередні ми просто «профукали». Захід настільки розчарований нездатністю України провести реформи, що різко вимагатиме від нас залучення зовнішньої допомоги. Потрібно зазначити, що наступна Адміністрація президента США буде жорсткішою стосовно України. І не можна виключати міжнародного трибуналу щодо української влади», — прогнозує економіст.

Андрій Блінов підкреслює, що головний висновок, який ми повинні зробити на завершення 2016 року, — «далі так жити не можна»: «Хорошим у даній ситуації є те, що ми все частіше починаємо говорити про зміну економічної політики. Ми повинні орієнтуватися на свої внутрішні ресурси. Цікаво, що в нас росте сектор будівництва та будівельних матеріалів. Це свідчить, що люди й бізнес шукають шляхи вкладення коштів всередині країни».

Кіра ВІНОГРАДОВА

З 1 ЧЕРВНЯ 2017 РОКУ УКРАЇНУ МОЖУТЬ ВНЕСТИ ДО ЧОРНОГО СПИСКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА І РОЗВИТКУ. ЦЕ ЗАГРОЖУЄ ПРИЗУПИНЕННЯМ ЕКСПОРТУ, ЩО ПРИЗВЕДЕ ДО ЕКОНОМІЧНОГО КОЛАПСУ

активно зростати за Януковича, і цей процес не припиняється», — додає Устенко.

В Україні діє експортно-сировинна модель економічного розвитку, за три останні роки ми не змогли переорієнтуватися на інвестиційну модель.

«Причому олігархізація посилює нашу сировинну залежність. Олігархи не зацікавлені у тому, щоб вкладати гроші в промисловість і виробництво товарів з високою доданою вартістю. Вони націлені на те, щоб витягувати сировину і продавати її в необробленому вигляді, — зазначає економіст Ерік Найман. — Крім того, з 1 червня 2017 року Україну можуть внести до чорного списку Організації економічного співробітництва і розвитку — після того, як ми не долучимся до низки міжнародних угод. Це загрожує призупиненням експорту

чною мірою залежить від ситуації на зовнішніх сировинних ринках. Якщо цього року, порівняно з минулим, на них не було різких коливань, то в 2017-му картина може різко змінитися. За словами Наймана, економічна політика президента США Дональда Трампа (зокрема, вже прозвучали заяви про обмеження взаємодії в рамках Тихоокеанського співробітництва та захисту ринків США) здатна спровокувати кризу в Китаї, що вдарить по цінах на сировину».

«Як наслідок — ВВП на душу населення в Україні легко може скотитися до 1000 доларів. А є проста залежність: ВВП помножити на 10% — отримаємо середньомісячну зарплатню в країні. Нині вона становить трохи більше як 200 доларів, а в умовах зовнішнього шоку впаде до 100 доларів. А якою тоді буде

30–70 доларів за барель. Якщо ціни на зерно, металургійну продукцію підвищаться, і на ці продукти паралельно зросте попит, то ми виграємо. Якщо впаде — наше самопочуття погіршиться удвічі», — прогнозує експерт.

ОСТАННІЙ ШАНС НА РЕФОРМИ

18 листопада чиновники Міжнародного валютного фонду за результатами своєї роботи в Україні зробили різку заяву. У ній сказано, що Фонд очікує від України реальної боротьби з корупцією та притягнення до відповідальності високопосадовців, викритих у корупційних діях. У документі наголошується, що, незважаючи на створення нових інститутів, зокрема Антикорупційного бюро, а також впровадження системи електронного декларування активів,

Гонтарепад ДОВІВ ДО НАБУ

Діяльність очільниці Нацбанку Валерії Гонтаревої, яка призвела до руйнації національної фінансової та банківської систем, тепер буде розслідувати Національне антикорупційне бюро України (НАБУ). Депутати ВО «Батьківщина» разом із ошуканими вкладниками передали до цього органу спеціальну заяву, де виклали всі обставини справи щодо вчинків голови НБУ, які можуть бути кваліфіковані як корупція.

Скільки б президент не казав про те, що Гонтарева — найкращий банкір, факти свідчать про зворотне.

За словами лідера ВО «Батьківщина» Юлії Тимошенко, «ядерною кнопкою», яка запустила процес руйнації національної фінансової та банківської систем, стало падіння курсу гривні в 3,2 раза.

«У результаті діяльності Гонтаревої штучно доведено до банкрутства 84 українські банки. Під своїми уламками вони поховали майже 400 млрд грн, що належать українцям — фізичним особам та підприємцям», — підкреслила політик.

Тільки за останні тижні НБУ визнав неплатоспроможними ще кілька фінансових установ. І цей

процес навряд чи припиниться, доки біля керма Нацбанку стоятиме Гонтарева. Тим більше, що на ліквідації банків можна реалізувати не одну корупційну схему.

Юлія Тимошенко продемонструвала журналістам документ, отриманий із Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), відповідно до якого активи ліквідованих банків, що становлять 448 млрд грн, установа оцінила лише в 99 млрд грн.

«Майже 350 млрд грн — це та легка здобич, яка сьогодні належить корупціонерам у Фонді гарантування вкладів. Це — половина державного бюджету України», — зазначила політик, не виключивши, що ці кошти будуть спрямовані в офшори.

Нагадаємо, що директором-розпорядником Фонду гарантування вкладів є Костянтин Ворущилін. Його сходження кар'єрою

драбиною від 1996 року «випадково» пов'язане з чинним президентом України. Після переходу з банку «Аваль» Ворущилін став головою правління порошенківського банку «Мрія», що був проданий російському ВТБ у 2006 році. Від 2007-го до 2014-го він очолював фінансово-інвестиційну корпорацію «Богдан», яка також належить родині українського гаранта. А з 2008 року Ворущилін був також і керівником наглядової ради ПАТ «Міжнародний інвестиційний банк», основним власником якого є... Петро Порошенко.

«Партія і фракція «Батьківщина» вимагає від президента Порошенка припинити свої оборудки спільно зі своїми бізнес-партнерами у банківській сфері. Ми вимагаємо, щоб він негайно звільнив з посад голову НБУ Гонтареву та голову Фонду гарантування вкладів Ворущиліна. Якщо президент цього не зробить, це означатиме, що він продовжує свій корумпований бізнес на падінні фінансової системи України», — наголосила Юлія Тимошенко.

Лідер «Батьківщини» повідомила, що найближчим часом буде зареєстрована постанова про створення ТСК щодо перевірки діяльності Валерії Гонтаревої та Костянтина Ворущиліна на предмет корупції.

«Також ми хочемо дослідити, як повертаються заощадження та депозити українцям і як знищуються українські банки», — додала вона.

Перевірку діяльності голови НБУ та директора-розпорядника ФГВФО має здійснити й НАБУ. Представники «Батьківщини» разом із вкладниками збанкрутілих банків передали керівникові цього органу Артему Ситнику спеціальну

Юлія Тимошенко передала також і до СБУ спеціальну заяву про вчинення керівником НБУ кримінального правопорушення, яке підпадає під кваліфікацію ст. 111 Кримінального кодексу України «Державна зрада».

«За підрахунками, які ми зробили спільно з представниками банківської системи України, правління Гонтаревої призвело до різкого підвищення долі капіталу російських банків у банківській системі України з 12% до 41%», — констатувала лідер «Батьківщини».

Проте Костянтин Ворущилін та Валерія Гонтарева наразі не збираються здавати своїх позицій, почувачись у безпеці під «крилом» президента. Перший звернувся до Генпрокуратури та НАБУ з проханням перевірити законність оцінки та реалізації активів неплатоспроможних банків. Друга заявила про політичний тиск, через що, мовляв, розкритиється «макроекономічна стабільність», і про незадовільну роботу парламенту, який уповільнює реформи, внаслідок чого Україні можуть відмовити в черговому транші МВФ.

НАБУ, СБУ ТА ПАРЛАМЕНТСЬКА ТИМЧАСОВА СЛІДЧА КОМІСІЯ МАЮТЬ ПЕРЕВІРИТИ ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВИ НБУ І ДИРЕКТОРА-РОЗПОРЯДНИКА ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

заяву щодо зловживань вказаних чиновників.

Юлія Тимошенко зазначила, що Національне антикорупційне бюро, сформоване на конкурсних засадах, є останньою надією на справедливість.

«Для пана Ситника це буде тест на здатність боротися з корупцією. Ми цінуємо його намагання дати відсіч чиновникам середнього рівня, але поки він не почне боротьбу з очільниками корупції в Україні — Порошенком, Гройсманом, Яценюком, Гонтаревою, уся його діяльність буде видаватися фейком», — заявила політик.

Очільниця НБУ має на увазі пенсійну реформу та відкриття ринку землі, забувши при цьому розповісти про негативні наслідки цих новацій для українців. Зрозуміло, що краще свої гріхи перекласти на чужі плечі. І зовсім неважливо, що МВФ висловлював невдоволення роботою Гонтаревої, а американське видання Global Finance у рейтингу керівників центробанків світу визнало голову НБУ однією з найбільш неуспішних банкірів. Доки НАБУ та СБУ не проведуть розслідування, її караван продовжуватиме йти. А далі? Час покаже...

Катерина МІЦКЕВИЧ

Терміново ухвалений парламентом та підписаний президентом закон №5390, який поверне гроші вкладникам банку «Михайлівський», здавалося б, свідчить про те, що влада нарешті почула людей. Експерти ж вважають, що цей документ розроблений заради спасіння Гонтаревої, але в майбутньому він не порятує вкладників від шахрайства і не зарадить банківській системі.

Невідкладне прийняття написаного в АП законопроект лобював сам президент. Документ уточнює процедури оформлення вкладів населення у небанківських фінансових закладів за участю банків-агентів.

Тепер Фонд гарантування вкладів має відшкодувати гроші клієнтам, які фактично не були вкладниками і, відповідно, не підпадали під гарантійні виплати в разі банкрутства банку. Адже шахрайство полягало в тому, що безпосередньо в приміщенні «Михайлівського» фізичні особи вносили грошові кошти на користь ТОВ «Інвестиційно-розрахунковий центр» (ІРЦ) і ТОВ «Кредитно-інвестиційний центр» (КІЦ) за

договорами фінансової позики. Відразу ці кошти перераховувалися в інші банки або використовувалися для фінансування витрат зазначених компаній. Тобто ошукані клієнти фактично не були вкладниками «Михайлівського».

Президент Асоціації українських банків Олександр Сугоняко вважає цей документ непродуманим, щонайменше дивним.

«Виникає питання: чому прийняли рішення на користь клієнтів фінансових компаній, але проігнорували заблокування поточних рахунків малого бізнесу в зруйнованих банках? Цей закон є рефлексивною реакцією влади на вулицю і фактично проявом слабкості перед вузьким колом вкладників», — констатував він у коментарі «ВВ».

А президент Українського аналітичного центру Олександр Охрімченко вважає, що цей закон є документом разової дії.

«Його прийняття можна пояснити лише бажанням президента врятувати Валерію Гонтареву, яка власне й довела банк «Михайлівський» до такого стану», — пояснив він «ВВ».

Закон для обраних?

Проте Олександр Сугоняко вважає, що цей закон містить і позитивний момент.

«Те, що не лише Нацбанк, а й уся наша банківська система давно втратили обличчя, — це факт. Спроба заробити на необізнаних клієнтах є аморальною. Відтепер банки повинні реально говорити про вартість тієї чи іншої послуги або продукту, які вони надають», — додав експерт.

Так чи інакше, але вкладникам «Михайлівського» таки виплатять за рахунок ФГВФО втрачені 1,2 млрд грн. Але звідки їх візьмуть, якщо у Фонді ці кошти не передбачені? Олександр Сугоняко вважає, що необхідну суму виділить НБУ або Мінфін. Тобто фактично людям повернуть вклади за рахунок всіх платників податків. А Олександр Охрімченко не виключає, що гроші з'являться у результаті емісії.

«А кожна емісія — це інфляція, девальвація, знову підуть розмови про те, що хтось розхитує курс, хоча насправді його розхитує НБУ», — пояснив він.

Обидва експерти вважають, що банківська система України перебуватиме на стадії вмирання, доки Гонтарева очолює Нацбанк.

«Це буде просто руїна. І тільки після того, як головою нацрегулятора стане інша особа, система може відродитися за 5–7 років», — вважає Охрімченко.

Олександр Сугоняко наполягає на тому, що нівелювати катастрофічну ситуацію у банківській сфері може тільки кредитування української економіки.

«І це має бути спільний захід нового керівництва НБУ і, мабуть, нового Кабміну, тому що нинішній уряд це робити не збирається. Інакше не буде ані банків, ані економіки», — констатував експерт.

Він вважає, що ключовою проблемою банківської системи є зневіреність у ній українців.

«Люди забрали з банків 18 млрд доларів. Вони можуть повернутися лише тоді, коли голова НБУ, прем'єр-міністр та міністр економіки заслугуватимуть на довіру», — підсумував Сугоняко.

Арина МАРТОВА

Обрання Дональда Трампа 45-м президентом США не просто не викликало радості у європейських політиків, а й спричинило серйозне занепокоєння у лавах ЄС. Під час виборчої кампанії мільярдер неодноразово критикував і НАТО, і Європу, яка, на його думку, докладає мало зусиль для зміцнення власної обороноздатності та безпеки. Однак поки новий президент остаточно не обійняв посаду, ніхто не знає, чого від нього чекати. Тому Європарламент підстрахувався, ухваливши резолюцію про створення загальноєвропейського оборонного блоку, який може певною мірою скласти альтернативу Альянсу.

МОЯ СПРОБА №5

Ідея створення загальноєвропейського оборонного союзу не є новою. За словами військового експерта Олега Жданова, постулат про об'єднані сили безпеки Європи заклад у документи ЄС попередній канцлер Німеччини Герхард Шрьодер. Однак втілити в життя цей задум він не встиг, поступившись Ангелі Меркель, яка нині готова вчетверте боротися за прем'єрське крісло.

Своєю чергою експерт із питань НАТО Сергій Череватий нагадав, що втіленням ідеї європейських оборонних союзів стали британсько-французькі батальйони, створені на початку 2000-х, однак вони проіснували недовго. Також кілька разів ЄС провадив спільні військові операції і цивільні місії, але далі цього справа не пішла.

«Останніми роками, що передували агресії РФ, європейські члени НАТО, за винятком Великобританії та Франції, доволі стримано ставилися до своїх оборонних програм. Адже чимало експертів, передусім у Німеччині, вважали, що протягом найближчих 20 років серйозного збройного конфлікту на європейському континенті не буде. Тому до 2014 року Європа підійшла абсолютно не готовою», — підкреслив він у коментарі «ВВ».

Згідно з рекомендаціями НАТО, країни — учасниці Альянсу повинні витратити на оборону щонайменше 2% від ВВП. Але 2016 року лише Греція, Великобританія, Естонія і Польща виконали цей пункт. Решта держав виділили значно менше, хоча кожна окремо збільшила витрати на внутрішній захист.

І ось Європарламент своєю резолюцією рекомендує створити фактично новий європейський оборонний союз, який передбачає поглиблення співпраці між військами країн — членів ЄС, збільшення витрат Євросоюзу

ЄВРОПА, ДО ЗБРОЇ!

СТВОРЕННЯ ОБОРОННОГО СОЮЗУ І ОБ'ЄДНАНИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ ЄВРОПИ ФАКТИЧНО ОЗНАЧАЄ «НАТО, ДО ПОБАЧЕННЯ». АДЖЕ ЄС НІЗАЩО НЕ ГОДУВАТИМЕ ДВІ АРМІЇ

на військові місії та розширення спільного арсеналу техніки. У документі міститься заклик до держав-членів скеровувати на оборонні потреби 2% ВВП.

Також Європарламент пропонує створити багатонаціональні сили й штаб-квартиру ЄС для планування і координації дій у кризових ситуаціях там, де НАТО воліє триматися осторонь.

«Європа як і раніше значною мірою залежить від можливостей НАТО і покладається на солідарність США. Аж ось у європейській політиці настав час для рішучих дій у сфері оборони», — заявив доповідач ЄП Урмас Паєт.

НАТО, ДО ПОБАЧЕННЯ?

Стурбованість європейців щодо допомоги НАТО зрозуміла. Адже США є головним локомотивом, фінансовим двигуном і логістом Альянсу. А тут Трамп зі своєю політикою ізоляціонізму і згоранням програм на європейському континенті! І хоч в останніх заявах він кардинально змінив риторичку, ніхто не певний у його діях після остаточного вступу на посаду.

«Заяви Трампа залишаються лише заявами: в США сім гілок влади, абсолютно збалансованих між собою. Більше того, якщо Трамп не стане на рейки партійної програми республіканців, не виключено, що перед ним замаячить ім'я імпічмент. Це не ті люди, які будуть підлезуватися до РФ або здавати світові позиції. Не для цього вони стали світовими лідерами», — висловив свою думку Олег Жданов.

При цьому експерт вважає, що європейці усіма силами будуть прагнути заснувати свій оборонний союз, користуючись політичною паузою, що виникла в зв'язку зі зміною адміністрації у Білому домі, аби вийти з-під впливу Штатів.

«Створення об'єднаних збройних сил Європи фактично означає «НАТО, до побачення». Адже ЄС нізащо не годуватиме дві армії», — уточнив він.

На думку Жданова, військо ЄС буде дуже боєздатним, мобільним, добре навченим і оснащеним.

«Якщо основою такої армії стане Бундесвер, вона дійсно може гарантувати безпеку на європейському континенті», — уточнив експерт.

Позаштатний науковий консультант Центру Разумкова з питань взаємодії з ЄС Олександр Шнирков підтвердив, що нині Німеччина, Франція, Італія, Іспанія і Великобританія, яка формально поки перебуває в ЄС, мають потужні збройні сили, проте ці держави дотримуються національних стратегій і до спільних оборонних ініціатив ставляться обережно.

«З огляду на внутрішні протиріччя між членами Євросоюзу, я не впевнений, що навіть у разі створення оборонного союзу ті ж голландські війська воюватимуть за країни Балтії, Чехію, Словаччину, Польщу. А американці можуть і будуть це робити», — повідомив він «ВВ».

А Сергій Череватий переконаний, що ніхто в світі не зможе скласти конкуренції НАТО.

І якщо від США після інавгурації Трампа надійде чіткий меседж про збереження цієї організації, європейські країни підтримають Альянс.

«У найближчій перспективі НАТО збереже свої позиції, йому не загрожує розкол і забуття», — підкреслив він.

БУТИ ЧИ НЕ БУТИ

Експерти сходяться на думці, що рішення про створення оборонного союзу буде ухвалене в кращому разі наступного року — після виборів у Франції та Німеччині. До того часу стане зрозумілою і політика вже нового президента США.

«Нинішня резолюція — декларація про наміри. Вона носить рекомендаційний характер. За сучасних умов, коли ще дуже багато питань, кожна держава ЄС буде нарощувати національну військову міць, щоб мати буфер, якщо американська парасолька безпеки раптом закритися», — констатував Олександр Шнирков.

Він додав, що сьогодні Європа політично не готова до створення оборонного союзу, оскільки члени — учасники ЄС нечасто приходять до консенсусу навіть у менш значущих питаннях.

Сергій Череватий вважає, що європейські збройні сили можуть бути сформовані лише в крайньому випадку, коли виникне пряма військова загроза. Їх основою може стати нещодавно створена об'єднана Європейська служба берегової охорони і кордонів.

«Але навіть у рамках НАТО ніхто не хотів витратити необхідні суми на оборону. Створювати європейську оборонну структуру — надзвичайно дорого», — зазначив він.

А Олег Жданов упевнений, що заснуванню європейського конкурента НАТО перешкоджатимуть насамперед США.

«Якщо ж ЄС встигне створити такий оборонний союз, Штати можуть вдатися до дій, подібних до тих, які НАТО провадило в Югославії, щоб нагадати Європі, що без Альянсу на їхній безпеці можна поставити хрест», — вважає експерт.

ЗГАДАТИ ПРО УКРАЇНУ

Експерти в один голос стверджують, що за нинішніх геополітичних обставин, незалежно від розвитку ситуації з оборонними союзами, перспективи України вочевидь покращилися.

«Республіканська партія спрямована на максимальне ослаблення Росії. Якщо конфлікт на Донбасі перейде в гостру стадію, американці можуть не просто втрутитися на рівні радників (що, по суті, відбувається вже нині, адже наші сили спеціальних операцій тренуються натівськими інструкторами), а й надати нам летальну зброю», — заявив Жданов.

Втім, він упевнений, що Росія не має ні сил, ні коштів на пряме вторгнення в Україну. Та й не зацікавлений Кремль у тому, щоб його звинуватили в ескаляції конфлікту і зриві Мінських угод.

«А ось вогневий шантаж по всій лінії зіткнення і тактичні атаки на наші окремі об'єкти з метою посилення тиску триватимуть. До інавгурації Трампа Росія постарається вичавити з нас політичні рішення у вигідному для Кремля контексті. Відповідно, ескаляція найближчим часом загострюватиметься», — уточнив експерт.

Сергій Череватий також не сумнівається, що ми отримаємо військову підтримку від європейського оборонного союзу, якщо він буде створений.

Однак і нам самим потрібно нарешті діяти, а не обмежуватися зверненнями до світу з проханнями про допомогу. Адже, за словами Жданова, реформи української армії за три роки як не було, так і немає.

«Армія — дзеркало держави. Тому нескладно зрозуміти, яка ситуація у військах. Міноборони і загалом держава максимально гальмують реформи. Фактично ми маємо лише сили спеціальних операцій, на створенні яких наполягли США. Але наш президент примудрився і це зіпсувати, змінивши командування на етапі введення ССО до складу збройних сил України».

За три роки, виділяючи такі кошти на зміцнення обороноздатності країни, ми могли сформувати армію не гіршу за Бундесвер. А у нас кожен день корупційні скандали і проблеми в збройних силах», — підсумував експерт.

Антоніна МИРОШНИЧЕНКО

Путін виходить за рамки виборів у бажанні розширити владу

Перемога Дональда Трампа на виборах президента США спричинила резонанс у всьому світі. А Володимир Путін тим часом робить усе, аби впевнитися, що він залишається силою, з якою не зможе не рахуватися наступний резидент Білого дому.

Путін збирає команду, щоб у 2018 році гарантувати собі перемогу зі значним відривом на виборах на четвертий термін, повідомляють п'ятеро осіб, наближених до процесу. Ці зусилля очолює колишній глава «Росатома» Сергій Кирієнко, який минулого місяця був призначений Кремлем керувати внутрішньою політикою. Очікується, що він очолить кампанію, коли про неї оголосять публічно, очевидно, наприкінці наступного року, каже одне з джерел.

Путін закладає підґрунтя для свого третього десятиліття при владі. Повноваження Кирієнко виходять за рамки виборів, вважають люди, які вже обговорювали з ним це питання. Серед іншого він мусить позбутися деякого консерватизму, що поширився у політичній системі останніми роками, і зробити це без загрози для стабільності. Ймовірно, його призначення — це

частина плану Путіна щодо залучення нового покоління вищих посадових осіб.

«Консервативний порядок денний вичерпав себе, — сказав Андрій Ашкеров, політолог з МГУ. — Путін закликає молодих бюрократів підтримати його в спробі обновили систему».

Кирієнко відомий переважно своїм перебуванням на посаді прем'єр-міністра в 1998 році, коли Росія оголосила дефолт по внутрішньому боргу, і нацвалюта впала. 54-річний чиновник працював під керівництвом Путіна з 2000 року. Значну частину цього періоду, на посаді глави державної корпорації «Росатом», він присвятив відновленню атомної промисловості до рівня її радянської слави. Очолювана ним компанія стала інструментом зовнішньої політики, оскільки вона збільшила глобальне охоплення, уклавши угоди на

будівництво електростанцій у багатьох країнах — від Фінляндії та Угорщини до Китаю та Індії.

До виборів залишається півтора року, і Кирієнко вже взявся до роботи, щоправда, лише з одним колегою — колишнім прес-секретарем «Росатома» Сергієм Новиковим. Поки незрозуміло, яким кількісно буде його штат, хоча Кирієнко зазначив, що він хотів би об'єднати зусилля із колишнім міністром фінансів Олексієм

Кудріним, який розробляє план зі зміцнення судової системи, повідомляють джерела.

Новиков відмовився від коментарів і сказав, що Кирієнко не досяжний. Прес-секретар Путіна Дмитро Песков заявив, що роль

Кирієнко «багатогранніша», ніж просто організація виборів і внесення змін у внутрішню політику.

«Кирієнко повинен провести не звичайні вибори, а вибори Путіна, які більше нагадують референдум про довіру Путіну», — сказав Андрій Колесников, керівник програми вітчизняної політики в Московському Центрі Карнегі.

Рейтинг Путіна становить понад 80%, в опозиції панує хаос. Згідно з результатами опитування, проведеного компанією «Левада», майже дві третини росіян хочуть, аби він очолював країну і після 2018 року. Російський лідер зміцнив свою підтримку, повернувшись на посаду президента після чотирирічного перебування у кріслі прем'єр-міністра внаслідок масових протестів. Популярність Путіна злетіла вгору після анексії Криму, підтримки сепаратистів в Україні та утвердження ролі Росії в системі глобальної безпеки після вторгнення у Сирію.

Попередник Кирієнко, В'ячеслав Володін, забезпечив Путіну більшість (64%), представляючи його опонентів непатріотичними і відірваними від реальності. Критиків Кремля назвали «іноземними агентами», які прагнуть повалити уряд.

Кирієнко дав зрозуміти, що обирає інший підхід. Кажуть, під час зустрічей після призначення на посаду він висловив бажання розширити цільову аудиторію Кремля

ПУТІН ЗБИРАЄ КОМАНДУ, ЩОБ 2018 РОКУ ГАРАНТУВАТИ СОБІ ПЕРЕМОГУ ЗІ ЗНАЧНИМ ВІДРИВОМ НА ВИБОРАХ НА ЧЕТВЕРТИЙ ТЕРМІН

без радикальних змін, звернувшись до груп за межами консервативного ядра Путіна.

Він також допоможе російському лідерові відновити контроль над ворогуючими фракціями в його найближчому оточенні, каже

Гліб Павловський, радник Путіна в період його першого десятиліття при владі.

Мета Кирієнко «полягає у тому, щоб модернізувати систему, виправдовуючись труднощами в країні», — сказав Павловський телефоном. Він керуватиме «технократичною модернізацією, у якій пропагандистська істерія опиниться осторонь».

Можливо, динаміка кадрових змін у владі надасть Кирієнку більше простору для роботи. Нещодавно свої посади залишили кілька високопосадовців, зокрема колишній керівник адміністрації Путіна Сергій Іванов. Міністр економіки Олексій Улюкаєв був затриманий і звільнений через звинувачення у хабарництві. Їх місце посіли молодші політики, чимало з яких починали свою кар'єру під час правління Путіна.

Стосунки Кирієнко з Путіним тривають від кінця 1990-х, коли, будучи прем'єр-міністром, він повідомив новину про несподіване призначення майбутнього президента на посаду глави Федеральної служби безпеки — головного керівника пострадянського КДБ.

Кирієнко відіграв важливу роль в обмеженні дій впливових регіональних босів у перші роки президентства Путіна, а в 2005 році був призначений очільником «Росатома». Незабаром він почав забезпечувати регулярну підтримку Путіну в міжнародних поїздках, укладаючи мільярдні угоди. Успішний результат у 2018 році гарантуватиме йому просування по службі, каже деякі високопосадовці.

Від Кирієнко залежать не лише президентські вибори 2018 року, говорить Борис Макаренко, президент Центру політичних технологій у Москві. Кирієнко повинен «запропонувати новий план дій у цих складних економічних умовах», який визначить пріоритети для наступного — і конституційно останнього — терміну Путіна, сказав політичний консультант.

Степан КРАВЧЕНКО,
Євгенія ПИСЬМЕННА
Bloomberg.com

Європарламент ухвалив резолюцію щодо боротьби з російською пропагандою

Європарламент ухвалив резолюцію щодо протидії пропаганді з боку Росії та терористичного угруповання «Ісламська держава». В ЄС мають намір відповідати не контрпропагандою, а просвітою і підтримкою свободи ЗМІ. За прийняття документа на засіданні в Страсбурзі проголосували 394 депутати, проти висловилися 179 парламентарів, 208 утрималися.

У документі зазначено, що влада РФ провадить пропаганду проти Євросоюзу й країн Східного партнерства (Азербайджан, Вірменія, Білорусь, Грузія, Молдова та Україна. — Прим. ред.).

«Російський уряд застосовує широкий спектр інструментів, зокрема аналітичні центри та фонди (наприклад, «Русский мир»), спеціальні держустанови (наприклад, «Росспівробітництво»), багатомовні телекомпанії (наприклад, RT), псевдоновинні агентства та мультимедійні сервіси (зокрема, Sputnik), міжнародні соціальні й релігійні групи, соціальні мережі та інтернет-тролів для того, щоб поставити під сумнів демократичні цінності, внести розкол у Європу, заручитися підтримкою на внутрішній арені й створити в країнах

Східного партнерства ЄС враження недієздатності їх держструктур», — йдеться у тексті резолюції.

Згідно з текстом, Європарламент закликає Єврокомісію і країни ЄС збільшити фінансування «демократичних інструментів», які підтримують свободу ЗМІ в державах Східного партнерства і Росії. Зокрема, Європарламент вимагає виділити додаткові кошти на ці цілі «Європейському фонду за демократію», «Європейському інструменту демократії та прав людини» (EIDHR), «Моніторингу свободи ЗМІ країн Східного партнерства» (EaP Media Freedom Watch) та іншим.

Крім того, в резолюції міститься вимога про надання додаткового персоналу і бюджету Оперативній робочій групі

зі стратегічних комунікацій, яка від 2015 року готує дайджести з викриттям дезінформації про Євросоюз у російськомовних ЗМІ. Наразі група не налічує у своєму складі й десяти осіб і не має власного бюджету. Європарламент закликав перетворити Оперативну робочу групу на повноправний відділ всередині Європейської служби зовнішніх зв'язків, а також створити веб-сайт на базі Twitter-акаунта @EUvsDisInfo, де користувачі зможуть «ознайомитися з набором засобів розпізнавання дезінформації з поясненнями, як вона працює».

Головною загрозою з боку «ІД» резолюція називає вербування терористами своїх прибічників у країнах ЄС. Для запобігання радикалізації молодих людей пропонується підтримувати ініціативи щодо поширення ідей поміркованого ісламу, викриття ідеології «ІД» і порушень прав людини джихадистами. Європарламент закликає країни ЄС взаємодіяти з керівниками соцмереж задля запобіган-

ня поширенню через них ісламістської пропаганди.

Президент Росії Володимир Путін того ж дня назвав ухвалення резолюції «абсолютно очевидною деградацією у політичному сенсі цього слова уявлень про демократію у західному суспільстві».

Водночас він висловив сподівання на те, що «реально жодних обмежень» в роботі перерахованих у документі ЗМІ не буде.

Ілля КОВАЛЬ
Deutsche Welle,
Німеччина

Деніелу Редкліффу до біса набридло, що глядачі досі асоціюють його з Гаррі Поттером. Ось британський актор і пнеться зі шкури, намагаючись довести, що виріс. Тільки так можна пояснити його останні кінороботи. Наприклад, зйомки в ексцентричній стрічці «Людина — швейцарський ніж». Але й цього Редкліффу замало. Тепер йому закортіло зіграти крутого хлопця. Власне, це він і спробував зробити, знявшись у фільмі «Абсолютна влада».

«АБСОЛЮТНА ВЛАДА» ДУРОСТІ

Отже, Нейт Фостер (Деніел Редкліф) — аналітик ФБР, котрий займається ісламістами. Майже весь робочий час він просиджує за комп'ютером. Але в душі мріє зробити щось корисне і значне як оперативник.

І якось колега з іншого відділу Анджела Зампаро (Тоні Коллет) пропонує Нейту впровадитися в банду неонацистів, які саме виготовляють «брудну» бомбу і відповідно мають намір здійснити теракт. І що ви думаєте? Нейт трохи поламався, мовляв, із фізпідготовкою у нього не все гаразд, і погодився.

Виче керівництво обурилося: як це поштиве хлоп'ятко в окулярах з вишуканими манерами і гарним смаком зможе проникнути в банду скінхедів? І то чиста правда. Не кажучи про те, що в головного героя справді немає жодної підготовки. До того ж потрібен час, аби заслужити довіру «побратимів». А якщо вони встигнуть підірвати бомбу? Адаже на кону — життя мільйонів американців!

Та іноді, виявляється, достатньо одного бажання. Нейт хутенько вичає профільну літературу, голить голову, вигадує собі легенду, мовляв, служив в Іраку, і вирушає на справу.

До речі, у цьому кіно представлені абсолютно різні правоекстреміст-

ДЛЯ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ АМЕРИКИ ЦЕ ДУЖЕ ВАЖЛИВИЙ ФІЛЬМ, БО ТЕМА РАСИЗМУ В США ДОСІ Є НАДЗВИЧАЙНО АКТУАЛЬНОЮ. АЛЕ РЕЖИСЕР ЗНЯВ ЦІЛКОВИТО БЕЗГЛУЗДЕ КІНО, В ЯКОМУ НЕМАЄ ЖОДНОЇ МОРАЛІ. Є ЛИШЕ МЕТА: ЗУПИНИТИ ТЕРОРИСТІВ. І ВСЕ!

ські угруповання: скінхеди-гопники, релігійні спадкомці ку-клукс-клану і неонацисти естети-інтелектуали. Головному герою потрібно дуже швидко заприятелювати з усіма цими хлопцями і терміново з'ясувати, хто ж із них планує здійснити теракт. Нейт неприховано намагається вивести екстремістів на чисту воду, але вони чомусь вперто не помічають цього. Хоча якоїсь миті здається, ніби героя ось-ось викриють, але фортуна на його боці.

І агент під прикриттям таки з усім упорається, попри тотальну дурість, якою режисер і сценарист наділили цей фільм. Але ж картина заснована на реальних подіях: у 1990-ті агент ФБР Майкл Джерман справді увійшов до банди неонацистів. Та якось не віритися, що під прикриттям у реальному житті міг працювати абсолютно не підготовлений федерал.

З одного боку, Редкліф — сміливець! По суті, єврей зіграв скінхе-

да. Що може здивувати більше? З іншого боку, крутого хлопця з нього не вийшло, не те в нього амплу. Ось якби в цьому кіно знявся Джейсон Стетхем, то його голена голова і м'язи вписалися б напрощуд гармонійно. Тоді б і недоліки сценарію можна було пробачити. Також зіграти агента під прикриттям міг би Леонардо Ді Капріо, оскільки має схожий досвід. Тоді б це насправді була ГРА! Але на таке малобюджетне й нудне кіно ці актори навряд чи звернули б увагу.

Деніел Редкліф же надто загрався. Намагаючись щось комусь довести, він втрачає самого себе. Завжди варто реально оцінювати свої сили і не братися за непідсилене. Залишається сподіватися на те, що надалі актор буде стриманішим у своїх експериментах.

Хоча, можливо, Деніел Редкліф — це сучасний (хіба, може, трохи більше затребуваний) Маклей Калкін, який назавжди за-

лишився Кевіном Маккалістером зі знаменитої комедії «Один вдома». Тоді від Поттера і тікати не треба...

«Абсолютна влада» — повнометражний дебют режисера Даніеля Рагуссіса. І перший млинець вийшов у нього грудкою. Хоча, за великим рахунком, задумка була оригінальною. Для багатонаціональної Америки це дуже важливий фільм, бо тема расизму в США досі є надзвичайно актуальною. Але режисер зняв цілковито безглузде кіно, в якому немає жодної моралі. Є лише мета: зупинити терористів. І все!

Ось і вийшов у нього недофільм. Якби режисерське крісло посів, наприклад, Гай Річі, то глядачеві презентували б яскраву кримінальну драму. Якби Мартін Скорсезе, — тоді б ми побачили захоплюючий трилер або по-справжньому міцне проблемне кіно. Але, на жаль...

Анна СПІВАК

Божевільний, кар'єрист, реформатор?

Те, що кращі режисери і актори все більше уваги приділяють саме серіалам, є доконианим фактом. Так, нещодавно на американському кабельному телеканалі HBO вийшов багатосерійний фільм «Молодий Папа» — драма про вигаданого ексцентричного понтифіка. Режисером стрічки став оscarоносний італієць Паоло Соррентіно, а головну роль виконав британець Джуд Лоу.

Згідно з сюжетом, кардинали обирають нового Папу. Понтифіком стає 47-річний виходець зі США Ленні Белардо, який бере собі ім'я Пій XIII. Кардинали думають, що молодим Папою можна буде легко маніпулювати. Та сталося інакше: новоспечений глава католицької церкви з першої миті демонструє, що працювати з ним буде непереливки. Він не визнає фамільярності й ставить на місце навіть стареньку кухарку, яка по-материнськи його обіймає. Що вже казати про кардиналів... Він зламає усі їхні плани, встановить тотальне стеження за ними...

А ще Папа вирішить стати «невидимкою», тобто взагалі ніколи не

з'являтися перед парафіянами! Він навіть звільняє штатного фотографа Ватикану! Головне, щоб його обличчя ніхто не побачив. Дивак? Ще б пак! Але яку бурю зчинить його перша проповідь... Понтифік змусить кожного католика в світі ненавидіти себе!

Хто він, Пій XIII? Божевільний, кар'єрист, реформатор? На це питання не так легко знайти відповідь. І, можливо, для кожного вона буде своя.

«Якщо глядачі наберуться терпцю і додивляться серіал до кінця, то зрозуміють, що ми чесно й правдиво, без зайвої провокації спробували дослідити протиріччя, труднощі та захопливі аспекти життя священників, черниць і пап. Тим більше що останні вирізня-

ються на тлі інших. Герой нашого серіалу не схожий на чинного Папу. Але ж таке може трапитись і в житті, коли після дуже ліберального понтифіка на цю посаду прийде людина з абсолютно іншими ідеями. На мій погляд, це не більше як ілюзія, ніби церква збирається осучаснюватися і надалі, — розповідає про своє творіння режисер Паоло Соррентіно.

Головну роль у стрічці виконав Джуд Лоу. Слід відзначити неймовірне творче зростання цього актора. Цьогоріч він знявся у картині «Геній», блискуче зігравши письменника Томаса Вулфа. Лоу залишив позаду свій улюблений образ спокусливого красеня і заявив про себе як про чудового драматичного актора. Але роль молодого Папи — це щось особливе. Можливо, це найкраща робота Лоу на сьогодні.

«Найцікавішим є те, як він зможе тримати опонентів осторонь. Кого впустить до свого кола, як буде маневрувати і маніпулювати людьми, щоб домогтися бажаного? Водночас

Ленні завжди був людиною чесною. Він неймовірно суперечливий, і мене це навіть захоплює. Зараз він може сказати одне, через секунду — інше. При цьому буде повністю вірити в обидві ідеї. У цьому ми з ним не схожі», — розповідає про свій персонаж Джуд Лоу.

По суті, це не телефільм, а шахова партія. Головною фігурою тут є не дорослий Папа Римський Пій XIII, а маленький хлопчик Ленні, якого багато років тому кинули батьки. Це настільки зухвалий серіал, що рецензувати його вкрай складно. Однак гідно оцінити його лише неквапливий глядач, готовий споглядати красиву картинку, а також слухати і чути.

Євгенія ПРОРИВАЙ

ДОРОГІ НАШІ ЧИТАЧІ!

В даний час оформити передплату на газету «Вечірні Вісті» можна тільки через редакцію.

Сплатити передплату на газету «Вечірні Вісті» ви можете в будь-якому відділенні державного або комерційного банку України по квитанції.

Якщо ви хочете отримувати газету з наступного місяця, вам необхідно сплатити передплату до 10 числа поточного місяця.

ВАРТІСТЬ РЕДАКЦІЙНОЇ ПЕРЕДПЛАТИ:

Мова	Індекс	Періодичність виходу	Вартість передплати (1 місяць)
Рос	23115	Пн	10 грн
Укр	49450	Пн	10 грн

«Вечірні Вісті» —

газета для усіх поколінь!

Тел: (044) 359-04-54

Сума: 60
Платник: Петренко Розаліна Юхимівна
Місце проживання: м. Одеса, вул. Канатна, 38, кв. 42
Отримувач: Назва: ТОВ «Елекшнмолл Україна» АТ «УкрСиббанк»
Код: 3 6 6 3 2 2 8 4
Розрахунковий рахунок: 2 6 0 0 7 4 9 3 7 9 8 2 0 0
МФО банку: 3 5 1 0 0 5
Призначення платежу: Передплата газети «Вечірні Вісті» інд.49450, 6 міс.

Шеф-редактор —
Сергій ПАЛЄХА,
відповідальний секретар —
Олександр СОКУР
Свідоцтво про держреєстрацію
КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.
Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу:
ТзОВ «Структура ІТ»,
а/с 155, м. Київ, Україна, 04080
Засновник і видавець:
ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мерга-Поліграф»
04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення №
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 485 прим.
Передплатні індекси:
23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій
посилаючи на газету «ВВ» обов'язково.

Відповідальність за зміст рекламних
матеріалів несе рекламодавець.

